

JONATHAN AUXIER

DE
VEGER

HET VERHAAL VAN EEN
MEISJE EN HAAR
MONSTER

·✧ HET MEISJE EN HAAR VEGER ✧·

's **M**orgens in alle vroegte kun je allerlei wonderlijke dingen te zien krijgen. Misschien zie je je ouders slapen in hun bed. Misschien zie je een ijverige vogel die een worm vangt. Misschien zie je een verloren munt op de stoep liggen of de eerste stralen van de opkomende zon. En als je heel, heel veel geluk hebt, vang je misschien een glimp op van het meisje en haar Veger.

Kijk! Daar doemen ze al op uit de ochtendmist: een magere man met over de ene schouder een lange bezem die bij elke stap op en neer deint. En achter hem aan loopt — met een emmer in de hand — een klein meisje, dat meer van de man houdt dan van wat ook ter wereld.

Het meisje volgt de man als een schaduw. Als hij over een plas springt, springt zij ook. Als hij over een spoorrail hipt, doet zij hetzelfde. Je ziet meteen dat ze bij hem hoort, net als hij bij haar. En onderweg tussen de slapende huizen zingen ze uit volle borst:

Een schoorsteenveger brengt geluk!
Van mei tot Kerstmis aan één stuk!

Het is geen heel bijzonder lied. Hun stemmen zijn niet bijzonder mooi. Maar als ze zingen, gebeurt er iets heel aparts. In plaats van de ramen dicht te doen tegen de herrie, springen de mensen uit hun bed; ze gooien de gordijnen open en houden nog weer een beetje meer van het leven. Ouders krijgen zin om hun kinderen te knuffelen. Kinderen besluiten ze hun gang te laten gaan.

En iedereen, jong en oud, neuriet de rest van de dag zachtjes het lied van het meisje en haar Veger.

Zolang het meisje zich kon herinneren was de Veger bij haar. In het begin droeg hij haar in een doek op zijn rug en gaf hij haar melk te drinken. Toen ze wat groter werd, mocht ze op zijn schouders zitten en appels plukken van de bomen langs de straat. En toen ze nóg wat groter werd, liepen ze als gelijken naast elkaar.

De Veger deed alles samen met het meisje. Als hij een sjaal had, mocht zij die dragen op de koude dagen en nam hij hem als het warm was. Als ze een brood vonden, at het meisje de helft en gaf ze de rest aan de Veger; hij at vervolgens de helft van wat over was en gaf de andere helft aan het meisje; dan at zij weer de helft enzovoort. Zo gaven ze het brood aan elkaar door tot het op was en ze hun buik vol hadden.

Ook het werk deed de Veger samen met het meisje. In het begin liet hij haar as scheppen, maar toen ze sterker werd, mocht ze met hem in schoorstenen klimmen. Het meisje was een geboren klimmer. Net als de Veger had ze lange armen en benen, en met haar dunne lijf paste ze door de smalste pijpen.

Het is doodeng om in een schoorsteen te zitten. Het is er zo donker en krap dat je amper weet wat boven en onder is. Dus als het meisje en haar Veger in een schoorsteen klommen, zongen ze naar elkaar. De Veger, die altijd als eerste ging, verwijderde roet en vogelnesten en spinnenwebben en zong intussen aan één stuk door. En het meisje wist dat ze alleen maar op zijn stem hoefde af te gaan, dan zou haar niets gebeuren.

Uiteindelijk kwamen ze vies en triomfantelijk uit de pijp tevoorschijn. Het uitzicht vanaf een schoorsteen is iets reusachtigs. Kilometers in de omtrek zie je alleen maar daken en nog eens daken, die zich als kleine duintjes uitstrekken tot aan de horizon. Vaak zei de Veger dat koningen en hoge heren zich geen beter uitzicht zouden kunnen wensen — en hij kon het weten, want hij had heel wat paleisschoorstenen geveegd in zijn tijd.

Het leven was natuurlijk niet altijd makkelijk voor het meisje en haar Veger. 's Nachts was het vaak koud en nat. Overdag waren ze vaak klam en slap van de honger. Meer dan eens werden ze, wanneer ze aankwamen op een nieuwe plek, voor ze het wisten omsingeld door een stel vijandige schoorsteenvegers uit de buurt. Als dit gebeurde, vroeg de Veger het meisje om op de spullen te passen terwijl hij en de anderen het uitpraatten in de steeg. Een paar minuten later kwam hij weer tevoorschijn, een beetje mank, met scheuren in zijn kleren, maar breed lachend als altijd. Dan vertelde hij het meisje dat de mannen hem op een andere wijk hadden gewezen, een paar kilometer verderop maar, waar veel prima huizen te vinden waren. Als dank voor deze waardevolle informatie had hij besloten ze al het geld te geven dat hij bij zich had.

Als de Veger wél werk vond, kreeg hij een geldstuk of soms zelfs twee geldstukken. Op weg naar buiten gaf hij de huiseigenaar altijd het dringend advies om het vuur in de haard de hele nacht flink te laten branden, anders zouden de zwaluwen meteen weer een nest in de schoorsteen maken. (Dit was een speciaal grapje tussen het meisje en de Veger, en het kostte haar elke keer de grootste moeite om niet in lachen uit te barsten.)

Als de zon die avond onder was en de hele buurt sliep, keerden ze naar hetzelfde huis terug en klom het meisje langs de regenpijp het dak op, waarna ze een touw liet zakken voor de Veger. Zo zachtjes mogelijk maakten ze van hun dekens een bedje tegen de rokende schoorsteen, die een heerlijke warmte verspreidde.

De meeste kinderen hebben een hekel aan bedtijd en doen alles om zo lang mogelijk op te kunnen blijven. Dit komt omdat ze in benauwde huizen onder kriebelige dekens moeten slapen. Als ze net zo konden slapen als het meisje en haar Veger vaak sliepen, op een warm dak onder een hemel van sterren, zouden ze weten hoe magisch bedtijd kan zijn.

Turend in het oneindige donker vertelde de Veger het meisje soms verhalen over hun dag. Soms lagen ze gewoon zwijgend bij elkaar. Maar altijd kroop het meisje uiteindelijk tegen zijn borst aan, en dan aaide hij haar over haar hoofd en zong hij hun speciale slaaplied:

Een schoorsteenveger brengt geluk!

Van mei tot Kerstmis aan één stuk!

HET MEISJE EN HAAR VEGER

En terwijl de Veger deze regels zong dommelde het meisje weg, dromend van sterren en zeeën en avonturen in verre, verre oorden.

Dit was het leven dat het meisje kende. En 's nachts sliep ze als een roos, want ze wist dat de Veger en zij altijd samen zouden zijn.

✧ STEMMEN IN HET DONKER ✧

Nan, vertel 's van de Veger.'

Het was donker in het kolenhok, maar Nan hoorde dat het Muisje was. Muisje was het laatst bij Crudds ploeg gekomen. Hij was amper zes jaar en kende de regels nog niet zo goed. Regel één was dat je een andere klimmer nooit naar Vroeger vroeg.

Ze zaten met vijf klimjongens in het kolenhok: Muisje, Snipper, Shilling-Tom, Roger en Nan, die geen jongen was, al zou je dat nooit zeggen als je haar zag. Ze was net zo smerig als de rest. 'Wie heeft jou over de Veger verteld?' vroeg ze. 'Roger soms?'

'Laat mij erbuiten, Assepoes,' bromde Roger vanuit zijn hoekje onder de trap. Hij noemde haar Assepoes omdat hij dacht dat ze dat vervelend vond. Daar had hij gelijk in.

'Niemand heeft me wat verteld,' zei Muisje. 'Ik heb van 'm gedroomd. Vannacht sliep ik in jouw hoek. Ik droomde dat hij

en het meisje samen zongen voor alle mensen. Maar ik werd wakker voor ik kon horen hoe het lied ging.'

Dat dromen gebeurde wel vaker. Eens in de zoveel tijd zei een van de jongens dat hij van de Veger had gedroomd. Nan had er geen verklaring voor. Het leek te gebeuren als ze dicht bij haar in slaap vielen. Ze wist wél dat ze het helemaal niet leuk vond. De Veger was van haar.

'Jij was het, hè?' fluisterde Muisje. 'Jij bent het meisje uit m'n droom.'

'Nee,' zei Nan. 'Ik ben het meisje dat wil slapen.' Ze was veertien uur achter elkaar door schoorstenen gekropen en wist dat het morgen weer zo'n dag werd.

'Je snuffelt in het verkeerde kastje, Muisje,' zei een schorre stem bij het raamluik. Dat was Snipper. Hij was pas acht, maar door al het roet dat hij had ingeademd had hij de stem van een oude man. 'Shilling-Tom en ik dromen al jaren van het meisje en haar Veger. En Nan heeft nog nooit toegegeven dat zij het is.'

'Klopt,' zei Shilling-Tom. Hij was Snippers beste vriend. 'Je kunt net zo goed proberen een tweede portie van Trundell los te krijgen.' Trundell was de vrouw die voor hen zorgde. Als je het tenminste zo mocht noemen.

'Ik geef niks toe, want het is onzin,' zei Nan. En het wás ook onzin. Hoe konden twee mensen hetzelfde dromen?

'Bestaat de Veger echt?' vroeg Muisje. 'Ik vind hem lief. Veel liever dan meester Crudd.' Dat laatste zei hij heel zacht. Voor het geval Crudd boven meeluisterde.

'Vegers zijn niet lief,' zei Nan. 'Ze zijn vies en keihard. Net als schoorstenen.' Misschien was 'lief' een passend woord voor mensen in Muisjes oude leven, maar nu was hij een klimjongen. Als hij zulke woorden bleef gebruiken, zou hij het niet lang volhouden.

Ze hoorde hem dichterbij komen. 'Toe, Nan?' Haar ogen waren inmiddels gewend aan het donker, waardoor ze vaag de omtrek van zijn hoofd kon zien. Nu zijn krullen afgeschoren waren, leek hij precies op een pasgeboren muis. Ze hadden hem een goede naam gegeven. 'Zeg alleen of hij echt bestaat. Ik zeg niks tegen de anderen, ik zweer het.'

'Niet smeken. Een klimmer smeekt niet.' Dat was ook een regel.

Hij pakte haar arm beet. 'Mag ik alsjeblieft naast je slapen? Dan kan ik verder van hem dromen.'

Nan wist wat de jongen bedoelde. Hij dacht dat de dromen op de een of andere manier bij haar vandaan kwamen, wat helemaal niet kon. Ze trok haar arm weg. 'Zoek maar een eigen plek.'

'Ah, doe 's een beetje aardig.' Dat was Snipper. 'Het is pas

een week geleden dat... je weet wel...' De rest zei hij niet hardop. Niemand wist wat er met Muisjes ouders was gebeurd, maar hij was hier terechtgekomen, dus het moest iets ergs zijn. Het was altijd iets ergs.

'Ik smEEK niet,' zei Muisje. 'Maar zonder een verhaaltje kan ik niet slapen. Mama zegt altijd... zei altijd...' Zijn stem stakte. 'Ik dacht alleen, misschien helpt een verhaal over de Veger me om in slaap te vallen.'

Nan herinnerde zich dat het bij haar ook zo was. Lang geleden. Vroeger.

'Ik kan anders wel wat over de Veger vertellen.' Roger was uit zijn hoekje onder de trap gekropen. 'Hij was Assepoesters meester voordat Crudd haar te pakken kreeg.' Roger was de oudste klimmer van de ploeg en wist van haar leven Vroeger. Daarom haatte ze hem. 'Als je Nan mag geloven was die Veger een soort prins uit een sprookje. Maar geloof me, hij is geen prins. Ze was amper zo oud als jij toen die Veger van haar de be...'

'Zo is het wel genoeg,' zei Nan.

'Dat maak ik zelf wel uit,' kaatste Roger terug. 'En weet je wat nou zo triest is? We zijn vijf jaar verder, en nog denkt ze dat hij wel weer terugkomt. Als dat niet...'

'HOU JE KOP!' Het klonk gewelddadig. Ze voelde dat alle hoofden haar kant op draaiden.

Na een tijdje verbrak Snipper de stilte. 'Nan en Roger die op de vuist gaan? Dáár wil ik wel een kaartje voor kopen.'

Shilling-Tom lachte. 'Ik wed om een shilling dat Nan hem tegen de grond slaat.'

Nan hoorde dat hij zijn dierbare munt de lucht in wipte en weer opving. In alle jaren dat ze nu met hem werkte had ze het muntstuk nooit met eigen ogen gezien, want hij borg het altijd veilig op zodat de anderen het niet konden stelen.

'Hou je geld maar bij je.' Ze wilde niet dat ze Roger opjuttten. Hij was twee keer zo groot als zij en vocht gemeen. Ze keek naar het raam. Over een paar uur werd het licht en moesten ze met de bezem in de hand de straat weer op. Ze was opeens doodmoe.

'Ga slapen,' fluisterde ze tegen Muisje. 'Je hebt morgen je eerste klim, en we kunnen niet hebben dat je in de schoorsteen in slaap valt.' Het was bedoeld als grapje, maar leuk was het niet, want dat was een keer gebeurd met een jongen die Hé-Ho heette. Hij had allebei z'n benen gebroken en was bedelaar geworden.

Nan hoorde hoe Muisje met een bibberige zucht naar de andere kant van het kolenhok kroop. Hij zou zich in slaap huilen, zoals hij tot nu toe elke avond had gedaan. Maar mettertijd zou hij er wel overheen komen.

Nan veegde de losse kolen aan de kant, draaide zich op haar

zij en trok haar knieën op. Zo sliep ze altijd: als een baby die gewiegd wil worden.

De stenen vloer was koud. Haar hoofdkussen was een jutezak, zwart van alle jaren dat ze er roet in had vervoerd. Nan stak een hand in haar jaszak. Daar vond ze een verkoold brokje, een schat die ze altijd bij zich droeg. Ze noemde het haar roetje. Het was kruimelig en voelde onnatuurlijk warm aan, als een klein vuurtje. Ze wist niet hoe het kon, maar het ding leek vanbinnen te gloeien, jaar in jaar uit, wat voor weer het ook was. Het was het enige wat ze nog had van Vroeger.

Ze haalde diep adem, deed haar ogen dicht en probeerde in slaap te vallen.

Maar ze kon niet slapen.

Ze dacht aan de Veger.

Door anderen te redden, redden we onszelf

Het is vijf jaar geleden dat de Veger is verdwenen. Sindsdien heeft Nan geen andere keuze dan te werken als schoorsteenveger voor de meedogenloze Wilkie Crudd.

Wanneer Nan tijdens het vegen vast komt te zitten in een brandende schoorsteen, is ze bang dat ze er nooit meer uit zal komen. Maar dan wordt ze gered door een golem, een wezentje gemaakt van roet en as. Charlie is lief, onschuldig en nieuwsgierig naar de wereld om hem heen. Er ontstaat een onverwachte, hechte vriendschap.

Kunnen zij samen ontsnappen aan de wrede Wilkie Crudd?

Lees het onwaarschijnlijk mooie verhaal van Nan en Charlie, verteld door een van de beste verhalenvertellers van deze tijd.

9 789030 504368

www.billybones.nl

**BILLY
BONES**

DIT BOEK IN DRIE WOORDEN

VRIENDSCHAP

LEGENDE

HARTVERWARMEND

